

1. a. sda kipa of hena anaklampfogel of klamp
xi:n henaskrik of sxrik
2. manakamarant isda bluma gongit:ta
3. te.gaworax spinara alenax of enkelnoax mar
mimasina
4. sp. ja izan xwo. r wa. rak
5. v. pda. sxip kre. gaxa vaxsimolt brō. ^{wot}
// roga en mik = wittebrood //
6. dan timarman hi mē splinter izanavijor
7. daskipar laekts xanlipanaf
8. Indi of da fabrik isniks toxi:n
9. kumolage is hi:n mē kintja (tot: 6 jaar) of
mān kē:nt // kē:ra is heel plat //
10. kastole:in givons fi: r poetjes of glos bi: r.
glaskes en gle. skes - m. pi. nēja sne. vol. 1/5
liter jenever // dambos = de echtgenoot //
11. brentis twe. kilo of fi: r pont krika
// krika zijn klein praemkes //
12. xshen midors vε: vε drilitors we:in
vpxaxo. ^{3p} of vpxaxdruvka // we:in heet
verouderd // vε: ruyft = verdronken //
13. he: i wo mā mina klipal slo. r. n
14. ikhe xana kni: j gaxi:n
15. vastolo. r vānt wort ni f. ^{2l} mir gaha. i' wa
16. ikhe of ben ble: i dakmshp ni me. gago. n
ben // se mar ble: i = wees maar blij // waxaktax
ble: i = wat ben ik toch blij //
17. ikhedat of het ni xadon mānaka hāro
18. wi hegat xadon - dan di: ja di do. r r. nkoempt
19. spin - spinawer ook spinagawerf -
ra. vārsbol of ra. vārsbol // twe. r ^{2ft} = er hangen
herfstdraden //
20. poet - mits (vroeger ook voor pet, zegslieden in
hun jeugd nog voor dit voorwerp gezegd) - ban
of sxrik - - - - wa. j // spāt drisks = op het
weidje bij het huis - sptsgrus = hetzelfde, maar nu
meer naar het gras, dat er op groeit gekeken
21. dijs vē:nt dimakts da helobul o. vaxho. ^{2p}
xets da helobul spstax. lta
22. Iksalu kwelshes xe. r va // kra. lta zijn grote //
23. enplant lat f. ^{2l} a. ^{4w} ske. ^{2p} a. v. v. r. kō
24. xshēbman is o. s. t. xōbe. to
25. gimā twe. j bre. j ste. in - braxor - dan brxtata
26. da. stankzlt stz do. i' r nimze
27. dijs mins hedon te. van axan m. p. r. n of
axano vis int water
28. lysifer isni indonhimal goble: va
29. d. r. sko. s. lke. n. d. r of sko. l. j. n xēn mits m. r. s. t. a
n. d. a. r. e. of x. e. j g. w. e. i. s. t
30. ikantax nikumā v. r. d. a. k of v. r. a. k. l. o. r. t. b. e. n
31. da hujs of b. r. s. t. a d. r. i. n. k. s. of h. e. n. g. e. r. s. s. p.
// s. p. = meel met water vermengd - s. p. s. = sop geven
aan het veer // l. e. i. n. k. u. k. = lijnkoek - l. e. : x. a. n. t. = lijnzaad //
32. he: i kani gōn weraks - he: i hegat inda ke: i l
of izanastrot // kope. n - hoofdarje - tant. p. e. n -
kiespijn //
33. makts of stikts anenste. l indijambesom
34. ne: i mits kegels wōt nimir gaxpalt // b. p. g. o. l. a.
beugelen //
35. he: i - ikhe wol twe. kirs gaxupā
36. di pe. r isni rēp - dā rēt nogon w. i. t. a. p. i. t. i. n
// xis f. a. l. t. s. g. r. y. n. //
37. xō zinawex nōt faelt // t. faelt - bruwland
tho. ² j. v. e. l. t. = hoiland //
38. xō hidam yst fansangae. i. l. t. a. s. p. h. o. l. o. p. a.
39. he: i xalt nōt we: i. t. b. r. e. n. j.
40. xists helofands rōmā kwet
41. dā mē. n. s. mut f. a. r. xān v. r. s. ^{4w} of we: i. f
indonbo. ^{2x} sp. r. i. n. j. (dambos mut f. a. r. xān v. r. s. ^{4w}
v. p. k. u. m. a. werd te plat gevonden)

42. indō.³ zwemān is xāvārlək // indō a.^u ō.³ in de oude Aa - indō xēldō //
43. hēi hi m hīl hāri of vā l pētō of m hīl bōgō. r
Am dā, ti stā rō kīs
44. wēli mutādo.³ r dā hēlōft af hē bō en gēli
dā. ndā rō hēlōft
45. hēlōp tabēt is vplixtō
46. dā xā mētō seldā r isovēt ā xā n vā. rō kō of
ā sm dō r
47. xā pētō bō rō wīet wētō kō n sprī nō of dā r
wō rē m gō wēt wētō kō n sprī nō
(weddingschap niet gebruikt) // wētō = wedden. //
48. dā m bō.³ m kwe. kō r (zijn geen boomkwekers in
Den Dungen) kō dā m bō.³ m af ē. n tō
49. dū dā vē n stō r is tū (vensters zitten buiten) -
dū of s xā. f dā rō. m is m lī x (kō jī nō mēt zū tō m)
50. tō gī n tō lō. jō vā r dā y rō tō m is - dā tē s tō m is -
tō f
51. ā n sprā. i - kī k fō rō s ā n dā r, l - rō n t bē lō -
ā e t sprā. jō - - ā e t brā. jō - kō. rō m ā. kō maar
bō rā. jō (van een vel) - mēs brē. kō - ā m bō tō rā m
s mē. rō (-2 plakken, 1 = ā m ā nē. i kō) // bō tō r -
bō tō rō = kō r n e n //
52. dī v rō. u w hē tō r kō. r kō r t lō. tō k n i pō
53. xā m ā vā dō r hī zē m rē s jō. r ā n ā n s tō k nō
dā s kō. s lō. r tō gō. r ā n // v rō. jō r - mī jō r tegen-
woordig enigszins minachtende betekenis // g rō t vā dō r =
groot vader //
54. i k hē tō m ā f xā rō. r jō ā m zō lō. s t lā n g s t wō rō
tō gō. r ā n
55. v rō. l vā. r rō zī dā n i fō l i n dē s kō n tō r ē. jō
56. ā. r dā pō tō xē n i vā l wā t // s tē. n ā inmō a k-
potter - ā kō l s pō e t jō vō o r bō tō r //
57. dā s k pō tō r s tē bē. i dā nō. s vō - dā n kō e r t =
het woonvertrek - t f y. r o p dē vō o r p l a a t // dā s k ā. u w =
de gemetselde schoorsteen - t m ā n t ā l bō e t =
het houten blad er aan //
58. i m ā r t i k ā t nō x tō kō. s w ā n t ā kō tō sō (= kinderspel)
59. dī kō r s lī x t x u. t of vā gī m ā s - vē n dā n i of wō nō
60. hē. i t r v kō t pō e r t ā n zō nō s t ā t // s tō. r t
(Van der Aa) - dā pō. r t is mē e w. //
61. v r y. gō r of tū tō r t e t k w ā. m dō gē l i h i. r ā lō jō rō
nō t dā hē zō m i s
62. dā pō. r. tō r x i n dā. dō n zā l i vō n hē. rō vō l m ā k t i s
63. gō r ā. x mō wē l m ā r gō r ā n t n i k s tē gō mō
64. dā rō. s. lō wō of x wō lō wō x lō sē fō s k vō mō
of x lō dō r vō r tō. s. xē n
65. gō dō vā n dā. x n i k ā r tō // tō. vā n t // ā n k ā r t jō lē gō //
66. ē. tō xē l i o k xē r nō kē. xō
67. xā n ā mō. s tō r is xō pō t of kō pō t - hē. i hī s t ā kō
68. tī zō nō hē. t ā n dā xō wē s t ē n tī zō n ā mō. s jō
ā. vā n t // ā n ā x ā n dō r dō dā x = een heel mooie //
69. dā j l n s kō l n r t bā r rō vū t s of v r s ā n b lō. s tō v y. t
70. dī kō m is xō s p r v nō - dā r i x ā n s k l r kō i n
71. i k wō dā tō m bō jō s ā n ā m b r i. f ā r m ā h ā. r of
hā. r // hē. i b rō x tō t //
72. i k hē pē. n ā m ā n hā r t of m ā n hā t d y. m ā xē. rō
of wā. d y m ā n hā t sē. rō
73. i k ā n m i x i n s tē. i x fō lō k ā m gō. r n
74. nā s x v f t e t s p ā n s of zē tō wō t pō e t i ā d ā n ē. jō
kō. r
75. i k hē m b i t jō kō r t s of i k bē n kō r t s x v ā n
vā n dā v r m i d ā x ā. f // tō v r m i d ā g ā l =
in de voormiddag // kō r t s ā. x tō x //
76. dā rō. s ā n vā n dā k l n n i n i xō k s ā l dō. r tō xō wē s t
beter: dā p r i. n s h i o k xō d i n t
77. w r tō gē g i nō rō j m ā. kō tō wō. s nō - ā n ā m
bō. x zē tō of m ā kō // pē. l ā m bō. s x = pijl en boog //
78. dā rō. s xō hē bō lā n dō rō s
79. i k xō lō vō r g i n s tē. i k ā f - ā m wō. s r t
80. t h i n t jō w ā r dō. s t v n z dā x ā t dō. p rō kō sō
81. xā n o. s gō ē n x ā nō rō lō. s pō of hē. i h i lō. s p ā n dō
o. s gō ē n o rō // ā n s t i pō. s x = oog met rode randjes //
82. hō r dā rō kō is m i ā m ā jō nō r t bō s xō gō. r ā n
ā m p r ā e m b i z ā mō tō p l ā kō

83. dər tənəspræ. ⁴wt cəti le.ər
 84. hēiː zətə m hēiː l vɔr of hēiː tɔk sənəmɔnt
 wɛiːt o.ɔ̃ pɔ - hēiː kwæktɔ hɜrt = hij riep hard
 // sɔrɔn wɔ = huilen - mɔ kwæktɔ = iemand die
veel over en weer praat //
 85. dɔ mɪnsɔ zɔxtɔ nɪks anders as xælt en qu.t
 // di mɪnsɔ hɛbɔ vɔl dɪŋs - hebben veel vaste
goederen - zɛiːk = rijk, rijkdom //
 86. dɔrəmɔnt ɪs dɪrɔx fəndəndɔ.ɪst of hēiː hɛ
 mdrɔx hēiː l
 87. dɪjɔ wɛx drɔjt - tɪxən hē.læ.nɪm
 88. ɪ kɔx fɪrdɔ klæ:nɔ mtrɪm kɔ // tɪjɔkɔ =
het jongetje - mtrɪm kɔ voor koekjes //
 89. dən (gæ:təm) bʊk ɪs kɔpɔt xɔgɔ.ən - hēiː hɔ
 m kɔrɪst ɪngɔstɪkt - hēiː ɪs xɔstɪkt
 90. xən lɪkɔ wɔ.ɪr of wɔs wɛl wɔ.ɪr kɔrt mɔr
 tɔxut
 91. ɪndɔskɔ.j ɪzət ɔt bɛstɔ
 92. mɔs kɔtɔr of sɔxtɔr mut xɔ.t kɔnɔɪxtɔ
 93. xɪk mənɔn hɜt ɪs
 94. ɪk wɛt nɪ wɔtɔkɔm mɔtsɪ.ɛ kɔ
 95. mɔ kɔ.ɔ wɔ kɛldɔr ɪs xɔ.t fɪrt bɪ:ər
 96. ɪ k mɪs ɔsɔblu:t dɪrɪkɔ ɪm ɔntɔstɔrɔkɔ
 97. ɪk mut ɪzɪt ɔt fɪjɔr ɪndɔstɔl kɔe.jɔ
 (eigenlijk vɔtɔ vɪstɔl)
 98. mən bɪj: r wɔ.ɪr mɪj.x
 99. dɔrɔm bɪwɪ hɪ mɔgrɔ.ɔ tɔrɪt
 100. dɔ mɔelɔk ɪs dɔn ɛn xɔ:ər - stɪjɛtɔm dɔr
 mɔr mɪwɔrɔm
 101. wɔxɔn dɪjɔ pɔlt (= gemetseld) ɪnɔny: r vɔl
 kɔnɔmɔ.kɔ // mɔ kɔ.ɪ.ɪ = een gat in de grond,
bv. mɔ pɛ.jɔ kɔ.ɪ.ɪ (= bɪetɛn kuil) - brɔnt kɔ.ɪ.ɪ,
 dɔ wɔskɔ.ɪ.ɪ = gat bij de boerderij, waarin
knollen enz. worden gewassen //
 102. dɔr vɛlt nɪks fɔnɔm tɔ xɛgɔ - hēiː ɪ sɔkɪ: r
 // fɔntɪjɔ pɔrsɪs // - dɔ wɔ.ɪr kɔ mɪt nɔ.ɪ.ɔn
 103. hēiː kɔ mɪt nɔsɪt o.ɔ vɔrtɛt

104. ɪnɪtɔ. lɪjɔ xɛn bɔrɔgɔ dɪ vɪ: r sɔ.ɔ wɔ -
 sɔ.ɔ wɔ = braken, ook kitsɔ - spɪtsɔ = spreeksel
uitspuwen
 105. dɔrɔvɔlɔgɛ dɔ.ɪ.ɪ vɔtɔ dɔ.ɪ wɔ
 106. ɪndɔndɔŋɔ hɛnɔ dɔ bɪlɔx ɔn xɔvɔ.ɪɔ of
 hɛnɔ ɔnstɔk fəndɔ bɪlɔvɔ.ɪɔ. Boek met de
hɔr vɔ.ɪɔ // ɪm bɔ.ɪ m //
 107. gɔ mut ɔns fɛlɔ ɪs kɔmɔ kɔ.ɪɔ of hēiː kɔ
 108. hēiː kwɔ.ɪm ɔet tɔ.ɔ vɔ mɪdɔn bʊŋk xɛ.lt
 109. dɪdɔ.ɪ ɪs fɔn bɪ. kɔfɔ.ɪt xɔmɔkt // bɪkɔnɔtɪjɔs =
beukenootjes - ɔnɔm bɪ. kɔm bɔ.ɪ m = een beuk //
 110. mɔgɔtɔ.ɔ wt wɛiː f mut mɪtɔnɔlt ɔrɔr wɛ.ɔx
 of ɔtɔ wɛ.ɔx kɔnɔ
 111. ɪk hē hɪ: r grɔs xɔzɔ.jt mɔrt wɔ.ɪ kɔ.j xɔ.ɪɔt
 // xɔt kɔrɔ = zaadkoren //
 112. dɪjɔm bɪrɔ.ɪ wɔr xɪ dɔdɔt nɔxtɔ dɪ:ər ɪs
 ɔmɔtɔ bɔ.ɔ wɔ of tɪmɔrɔ
 113. bɔ.ɪ kɔ - ɪk bɔ.ɪ k - gɛ bɔ.ɪ kt - hēiː bɔ.ɪ kt - bɔ.ɪ ktɪ -
 wɛlɪ bɔ.ɪ kɔ - ɪk bɔ.ɪ ktɔ - gɛ bɔ.ɪ ktɔ - hēiː bɔ.ɪ ktɔ -
 wɛiː bɔ.ɪ ktɔ - wɔ hɛn gɔ bɔ.ɪ kɔ
 114. bɪjɔ - ɪk bɪj - gɛ bɪ.t - hēiː bɪ.t - wɛlɪ bɪjɔ -
 bɪjɔ wɛlɪ - ɪk bɔ.ɪ j - ɪk hē xɔ bɔ.ɪ jɔ - bɔ.ɪ jɔ
 xɛlɪ o.ɔ̃ k of o.ɔ̃ k
 115. tɪxɔn klæ: n mɔrɔn fɛ.n // ɔn fɛ.n of mɪn dɪŋ -
een teer kind //
 116. gɔ kɔnt hɪ: r ɔ.jɔr kɪ. gɔ vɔtɔ mɔrt of
 vɔtɔ mɔrt hɪ: r kɔndɔ ɔ.jɔr kɪ. gɔ
 117. hēiː hē gɔ xɛiːt dɔtɪ ɔmɔn xɔldɛŋkɔ // hēiː zɪn //
 118. ɔt mɔtɪjɔ xɪn dɔtɪ gɔlɛiː k hɔ // dɔt wɔ.ɪ r zɔ
 hēiː zɪn = dat was zoals hij zei //
 119. dɔr wɔ.ɪ rɔ vɛiː f pɪrɛiː zɔ // vɛiː f tɪn = 15, vɛiː f tɔx = 50 //
 120. ɔndɔr dɪjɔ nɔ: k lɪgɔ vɔlɛkɔlɔ
 121. t wɔtɔr zɔl xɔ kɔ.ɪ kɔ - t kɔ.ɪ kɔtɔl // t kɔkɔt sɔll
 122. t hɔ.ɪ j ɪs nɔxɪj: n - tɪs nɔx mɔ pɔs of kɪrɛk
 xɔmɔ.jt // dɔ kɔ.ɪ dɔŋk = buurt //
 123. — mɔ. kɔxɔ mɪdɔn dɔ.ɪ jɔr vɔnɔmɔ.j ɔk
 mɪdɔn ɔ.jɔr dɔ.ɪ jɔr

124. da bampke of boempke zal do.₁re ni hēndax
kano grujr of zal ter do.₁re drnkon hēbr
125. da p^osto.^ore hi₁ guje we.ⁱn // we:n is verouderd //
126. ons a.₁u^u h₂.u^s is afx^obrant // hi inda ā.₁o //
127. da roma spræta of spræ.t eedæ: r vands ku
// dæ ku di litæromælo._opa //
128. da k₁stor lœ:st - m kroe.^us of k₂.^us // k₂.^s
m_o.r ko //
129. da b₁ris fands k₁q₂ of k₂.^ug₂ bœ:q₂ of
xets d₁re d₁rt x₁w₁x₁t // ook k₂.^u //
130. da twe d₁ce.^o w₁t₁ers kwama n₁rt₁.t₁
131. x₁ hēb₁nm b₁nt₁en b₁.^u g₁st₁.q₁
132. da sa.₁.^us of sœ.^us i x₁m₁bit₁js of wa₁ d₁n₁-
fl₁.w₁x₁t₁x
133. da m₁.^ow lid₁ik
134. t₁z₁n₁w₁x₁t₁et x₁le.₁js d₁ku g₁rin₁hē
135. ni.^uw₁h₁œ.^u k₁w₁rt₁n₁.^u h₁l₁m₁.l m₁n₁:jstat
// ni.^uw₁p₁.^ort //

136. du.₁n. - ik duwt - gē duwt - hē.ⁱdygt - weli dunt -
geli dygt - xeli dunt - ik dunt - gē dunt - hē.ⁱ
d₁nat - we of weli d₁nat - geli d₁(n) - xeli
d₁nat - d₁n ik d₁ - d₁n₁ it mar - d₁n₁ xeli it mar
137. do.^opa - m do.^opy₁ron - m do.^opfont - da saldo.^oto
138. do.^osa - hē.ⁱdo.^ost - hē.ⁱd₁rst - hē.ⁱh₁g₁d₁rst
139. bē.^ona - ik bē.ⁿ - gē bent - hē.ⁱbent - weli bēn₁ -
geli bent - xeli bēn₁ - benti - b₁nti - ik hē g₁b₁nd₁
140. Locale Landmaten: m ruy = 1 are - m l₁pp₁sa = ? -
ons ma.₁r₁q₁ = 80 are - m₁m by.₁nd₁r = 100 are
141. Locale Waternamen: do.^o = de Aa - da.^uw₁o.^o =
de oude Aa - d₁st₁l₁o.^o = de stille Aa - wil₁o =
resten van doorbraken - da v₁rt₁x₁ra.^of = brede sloot,
die 't water uit 't Bosse veld afvoert - d₁m₁r₁st₁o.^ot =
een afvoersloot - lo.^opa = afvoersloten - t₁f₁rs₁gat -
t₁ka₁n₁.l = de Luid-Willemsvaart.

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is vpt₁m d₁n₁

De inwoners heten d₁n₁g₁ms₁ (waren vroeger buitenpoorters van Den Bos)

Hun bijnaam luidt: muskrabers (werd en wordt aan tuinbouw gedaan)

St aantal inwoners op 1 jan. 1958: ± 2700 inwoners, is een gemeente.

Caaltoestand. Voornaamste wijken: st₁oer₁sp₁ - gr₁ins₁ol - l₁ts₁er str₁.t - da r₁œ:₁n₁ - da
h₁od₁in (= h₁ooidonk) ook h₁od₁in en h₁ōn₁in (dit jonger) - p₁ul₁in (= h₁oeldonk) - d₁n donk (onbewoond) -
da n₁.v₁ld₁er - da k₁.₁r - da k₁.₁r d₁.₁k met da k₁rdam - da h₁o.₁x₁f₁nd₁er (= wegje, dat leidt over de
oude Aa) - dor₁ste.₁x - sp₁ekstr₁.t - p₁o.₁rt₁str₁.t - h₁œ.₁rt₁part₁jswal - tw₁.₁t - da sp₁er₁st₁.t -
d₁n h₁uk - t₁fs₁pat - da fl₁s - b₁m₁el₁st₁rt₁js - t₁k₁lo₁st₁r.

Voornaamste bezigheden van de bevolking: gemengd bedrijf: veeteelt, landbouw en tuinbouw
(deze is de laatste jaren toegenomen. Er zijn veel boomgaarden). Een groot aantal arbeiders gaat naar
Den Bosch, Schijndel, Best en Eindhoven.

Zegslieden. 1. Adrianus Coymans; 52 j.; geb. in Den Dungen (15 j. uit deze plaats weggeweest,
nu al 18 jaar er weer terug); procuratorhouder; V. en M. van Den Dungen; spreekt in Den Dungen
dialect. (Deze meegewerkt tot zijn 50).

2. Walterus Petrus van de Westelaken; 39 j.; onderwijzer; geb. te Den Dungen; V. en M. van
Den Dungen; spreekt buiten de school dialect. (heeft behalve zijn studiejaren er altijd gewoond).

3. Hendrikus van der Aa; 73 j.; gewezen postbode; geb. te Den Dungen; heeft er altijd
gewoond; V. en M. van Den Dungen. (Deze meegewerkt van zijn 58 af).

4. Johannes van de Westelaken; 72 j.; bakker; vader van 2; heeft hier altijd gewoond;
V. van Den Dungen, M. van St. Michielsgestel. (Deze er bij gehaald als er een oude^{naam}ter sprake kwam).

5. Cornelius van den Oetelaar; 39 j.; geb. in Schijndel; V. en M. uit Schijndel, opname mee-
gedaan; deze schrijver van stukjes in dialect; goed op de hoogte, maar van het dialect van Schijndel.